

Lluís Puig: «Arribarà una nova fornada de cançó de protesta i denúncia de l'actual situació catalana»

Parlem amb el conseller de Cultura i candidat de Junts per Catalunya sobre l'univers cultural, els efectes del 155 en aquest àmbit i les cançons que l'acompanyen

El conseller de Cultura, Lluís Puig

El conseller de Cultura, Lluís Puig, ens atén mitjançant una trucada que arriba entre reunions, converses amb eurodiputats i l'inici descafeïnat de la campanya electoral més anòmala que es recorda. Amb una trajectòria de militància en matèria cultural -i especialment vinculada a la música-, Puig participarà avui des de Brussel·les d'una gran manifestació per la llibertat, que afronta com a candidat número dos de la llista de Junts per Catalunya a Girona, amb una euroordre de detenció recentment anul·lada i la incertesa de quan serà que podrà tornar a casa. Conversem amb ell sobre l'univers cultural, els efectes del 155 en aquest àmbit i, per suposat, les cançons que l'acompanyen.

Com està i com s'hi troba, a Brussel·les?

Em trobo bé. Estem amb molta feina i està sent molt útil haver vingut. Encara empenyats perquè hi ha quatre persones injustament tancades però felicitant el nostre president per la decisió encertada de venir aquí a treballar des d'aquí. Hi ha moments en què un, sentimentalment, se sent

exiliat. Però la quantitat d'amics i familiars que ens venen a veure ens dona molta energia a tots, al president i als quatre consellers.

Diu que està treballant. Com repercuteix aquesta feina en els que ens hem quedat a Catalunya?

Em sembla que només el fet que siguem aquí ja està repercutint. Ho dic pels moviments tàctics que està fent l'Estat espanyol respecte a voler resoldre amb querelles judicials un tema polític. El mateix fet de ser a Brussel·les ja està provocant això. Evidentment ens hem hagut de centrar molt en la defensa del nostre procés judicial aquí a Bèlgica. Estem treballant molt pel país, fent entendre al món que el nostre procés és un procés cívic, pacífic, de democràcia i que el que estem reclamant són drets humans universals: llibertat, democràcia i respecte. Segons en quins països, les paraules nacionalisme i independència no sonen bé perquè tenen altres connotacions, però quan veuen que realment del que estem parlant és de democràcia, de llibertat i de drets humans, la visió canvia radicalment.

El temps d'estada a Bèlgica no depèn de vostès?

No. Dependrà del dia a dia, de com vagin totes les coses. Mentalment no estem fent plans ni per a deu dies ni per a deu mil. Estem avançant dia a dia i setmana a setmana, fent plans de futur però sempre amb la consciència que hi intervenen molts factors.

S'ha retirat l'euroordre i han sortit de la presó alguns dels consellers, però encara hi queden el vicepresident Junqueras, el conseller Forn i els Jordis. Es pot fer una campanya electoral en aquestes condicions?

Ho estem intentant, amb el desavantatge que suposa que el cap de llista d'Esquerra Republicana sigui a la presó, que el número dos de Junts per Catalunya a Barcelona sigui a la presó, que el candidat de Junts per Catalunya estigui a l'exili amb quatre consellers més? Podem fer una campanya via Twitter, amb vídeos, una campanya 2.0? però no és una campanya en condicions. Ni per part nostra ni per part dels mitjans públics que han de ser tan transparents i tan neutrals però que no podran entrevistar ni el cap de llista de Junts per Catalunya ni el cap de llista d'ERC. Hi ha veus que no se sentiran als mitjans públics. No és una campanya normal, de cap de les maneres.

Ha rebut molts missatges de la gent de la cultura? Què li diuen?

Puc dir content i emocionat que estic rebent moltíssimes mostres de suport de tots els àmbits de la cultura i de tots els territoris de parla catalana. Missatges que es visibilitzen en correus electrònics, en visites a Brussel·les, en demandes que enregistri vídeos per a diferents actes, en petició de textos de salutació? Hi ha molta gent que em diu que volen que segueixi sent el seu conseller de Cultura. Segurament també n'hi ha que no, és evident.

La resposta dels músics ha estat molt intensa.

Sí. El concert de l'altre dia a la plaça Espanya dels Músics per la Llibertat posa la pell de gallina, la gent del cant coral, el concert de l'Estadi, el del CAT, el jazz per la llibertat a Terrassa, els grups que venen a tocar a Brussel·les per la manifestació i pel concert de la nit? I parlo només dels músics perquè m'esteu entrevistant a *Enderrock*, però podria dir el mateix de la gent del teatre, de la dansa, de les arts visuals, de les arts plàstiques? Molts actes acaben amb algú tocant "El cant dels ocells", per exemple? S'estan component moltes cançons i segur que arribarà una nova fornada de nova cançó de protesta i denúncia d'aquesta realitat. Els compositors i intèrprets estan molt implicats en la defensa d'aquests drets humans.

El conseller de Cultura, Lluís Puig. Foto: Juan Miquel Morales

Com afecta el bloqueig del 155 a la cultura?

És esgarrifós. Però no des de l'aplicació del 155 sinó des del setembre quan el ministeri va intervenir els comptes de la Generalitat. El mes que la Generalitat arribava a tenir superàvit comptable, amb un exercici econòmic d'excel·lència, se la castiga intervenint-li els comptes. Ara no es tramita ni es paga res que no estigui autoritzat per Madrid. Això motiva uns endarreriments increïbles, per exemple en la compra de llibres per part de les biblioteques públiques. Per tant, també s'està vulnerant el dret de la informació. S'aturen obres de restauració de monuments, estem pendents si es resoldran convocatòries d'ajuts de subvencions que estaven a mig procés? i no parlem de les obres d'art que el ministre de Cultura ja ha ordenat que tornin cap a Sixena. És una situació indesitjable a partir d'un article que no compleix cap requisit legal, i que molts juristes han reconegut que no té cap base ni jurídica ni legal per fer el que estan fent. Esperem que després del 21 de desembre reconeguim que aquest no és el camí per fer les coses ben fetes i facin una retirada ràpida i silenciosa.

Serà complicat. I més si el dia 11 la Guàrdia Civil ja s'ha endut les obres del Museu de Lleida.

En això jo no hi puc fer res. La Generalitat de Catalunya ha defensat la Llei de Patrimoni Català fins a l'últim extrem, la prova és que han hagut d'aprofitar un moment de canvi d'un govern cessat injustament i il·legalment i amb un ministre que ha decidit saltar-se les lleis de Catalunya pel que fa al patrimoni català. No sentim que s'hagi tractat amb justícia la manera de resoldre aquest conflicte que ve de fa molts anys. Tinc una gran tristesa i sé que la gent de Lleida està molt dolguda. Sempre més recordaran aquest 155 com el de l'espoli d'unes obres d'art que tenen custodiades.

Té la sensació que s'està fent un mal deliberat especialment a la cultura?

El ministeri d'Hisenda està reclamant l'IVA amb efecte retroactiu sobre les subvencions a festivals com el Temporada Alta durant els quatre darrers anys, en què l'impost era del 21%. Això passa

després que, a instàncies d'ERC i el PDeCat, a Madrid es reconegués que els imports de subvencions culturals no portaven l'IVA implícit. Si el Temporada Alta ha de pagar ara un milió i mig d'euros, segurament aquesta gent deu voler que el festival tanqui. M'imagino que, com a mínim, volen ensorrar-lo. I això, sent el millor i més gran festival de tardor de les comarques gironines i de Catalunya per extensió, és que van a fer mal. No se m'acudeix una altra manera de dir-ho. I això pot fer una destrossa, i no només aquí, sinó a concerts, festivals, museus, teatres i molts equipaments. Reclamar aquesta quantitat a una entitat cultural és voler-la escanyar econòmicament.

Els treballadors del Departament de Cultura han fet diverses accions de suport cap a la institució que vostè encapçala: un manifest, una cadena humana... Són ells qui la preserven?

Jo ho estic vivint a través de les xarxes i ho veig des de les dues cares. Per una banda amb orgull, perquè vol dir que tenim uns treballadors públics del món de la cultura molt implicats en la consciència del que vol dir defensar la institució. Però també amoïnada i preocupada que això no repercuteixi en represàlies cap a ells, perquè em sabia molt de greu. Tot i així, l'orgull va per davant de tot, sobretot després de comprovar que altres conselleries n'estan prenent nota i s'hi estan afegint. Per tant, com a conseller de Cultura que em sento, o exconseller que m'anomenen des de Madrid, o conseller cessat com obliguen que em designi TV3, des de qualsevol d'aquestes perspectives jo només puc sentir-me satisfet i agraït amb tot el personal.

Video: <http://www.youtube.com/watch?v=0SE5g6abmBY>

Hi ha hagut una davallada de consum en els darrers mesos? Com ho hem de reactivar?

La cultura necessita una certa pau, benestar i tranquil·litat. Si la gent està col·laborant constantment a pagar les fiances de la gent que està empresonada, segurament no pot anar a tants concerts o teatres. I si a la gent li demanem que compri el disc de la Marató, i també el dia abans que compri aliments per a la gent que passa gana, em sembla que el nostre no és un país solidari, sinó el següent i multiplicat per deu. Per tant, intueixo també que les economies es redirigeixen a causes tant i tant necessàries com la caixa de solidaritat i no només això, sinó també el gran recapte d'aliments o *La Marató* que tindrà lloc la setmana vinent i que estic segur que serà un èxit com sempre. Som un país admirable. Tot això fa mal en aquest sector, i potser es venen menys entrades. Però la culpa no és del procés.

El seu predecessor, Santi Vila, va dir que ell no va ordenar mai la construcció d'estructures d'Estat perquè no hi creia. Amb què es va trobar quan va accedir a la conselleria?

Aquests són uns temes molt tècnics. A priori, la Generalitat de Catalunya té el cent per cent de les competències en cultura. Però després el que no s'entén és que el Ministeri de Cultura encara existeixi gestionant pressupostos per a Catalunya i quedant-se algunes competències. Per tant, qui no segueix les lleis, en aquest cas, és l'Estat espanyol, perquè les competències de cultura fa anys que estan cedides a la Generalitat. Si és Madrid qui no compleix, la pregunta se'ls ha de fer a ells.

Aquesta setmana ha mort el músic Carles Santos. Estàvem acostumats que el conseller del ram valorés aquest tipus d'esdeveniments.

Vaig fer un senzill tuit, que sé que no és res, perquè que em vaig sentir apel·lat. Li tenia molt d'afecte, ja des l'any 1992, quan va posar cent o dues centes tenores tocant a l'Estadi Olímpic. **Carles Santos** va demostrar que a ell no li feia cap al·lèrgia a la pell ser el més modern transgressor i contemporani utilitzant qualsevol element de referència tradicional. Des d'allà fins fa uns anys, al voltant del 2011, quan el vaig retrobar a la Fira Mediterrània de Manresa, el vaig anar seguint. La utilització que **Carles Santos** ha fet en el món de la cultura popular de les bandes de música, ha estat una aportació interessantíssima. Era un músic sense complexes, desvergonyit, que ha utilitzat les fonts de les seves arrels populars per fer les màximes creacions que va considerar que valia la pena fer. La mort sempre és injusta, i quan és en un personatge creador com ell, produeix una ràbia continguda que no obstant ens fa recordar que en queda l'obra.

Pensant en el 22 de desembre, passades les eleccions, quines han de ser les prioritats en

I'àmbit de la cultura?

La prioritat absoluta i radical és que deixin d'intervenir el pressupost econòmic. La segona prioritat és fixar un govern de la Generalitat que pugui treballar bé, i que en els propers sis, set o vuit anys es pugui arribar a una inversió de 100 euros per habitant a l'any a Catalunya. Ara mateix estem a 33 euros per habitant. Tot el que no sigui avançar en aquesta direcció seran paraules banals i dèbils, perquè tots els altres àmbits estan tocats. Si amb la societat que tenim, els polítics a càrrec no consideren que s'han d'invertir 100 euros l'any per habitant, és que no anem bé en el nou país que volem construir.

La seva vida ha estat estretament lligada al món de la música. Hi ha alguna cançó que l'hagi acompanyat en aquests dies?

Estic més desconnectat de la música que mai! No dono a l'abast. Tenim uns horaris molt europeus, d'aixecar-nos molt d'hora al matí, sopar a les set o quarts de vuit i anar a dormir esgotats tan aviat com podem. Fa tres dies vaig anar a un concert i vaig pensar que feia un gran descobriment, el de la cantant de la Puglia **Maria Mazzotta**, que tocava amb un violoncel·lista d'Albània, i em va semblar una cosa exquisida. Però resulta que l'any 2015 ja havien tocat a la Fira Mediterrània de Manresa. Mira quina experiència musical he tingut, pensant que descobria un gran valor!